Activiteit 1.3

Wij helpen mee

Doel Blok 1

Groepsvorming en een positief sociaal klimaat, waar leerlingen zich mede verantwoordelijk voor voelen.

Kern van de activiteit

De leerlingen worden mede verantwoordelijk gemaakt voor de gang van zaken in de klas. De taken in de klas worden geïntroduceerd en verdeeld.

Woorden

de taak, helpen

Hulpzinnen

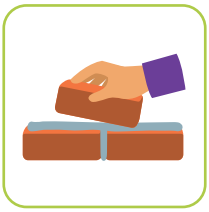
- Ik doe mijn taak.
- Kan ik helpen?
- Wil je helpen?

Materialen

- Illustraties Een kast opruimen, De planten water geven, Het verfbord schoonmaken, De huishoek opruimen, De bouwhoek opruimen, De tafels schoonmaken, De kapstok opruimen, De boeken opruimen, De grond opruimen, De teken- en knutselspullen opruimen
- Werkblad Taken
- Aap

Voorbereiding

- Maak een voorstel voor de taken voor leerlingen. Gebruik het werkblad Taken, of maak foto's van taken. Er zijn ook taken voor een paar leerlingen tegelijk.
  - Maak het takensysteem zichtbaar d.m.v. een takenbord (taken op een prikbord, met naam leerling) of een takenlijn (taken aan de lijn, wasknijpers versierd met naam).

Taken in onze groep

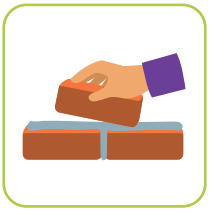
Bedenk een paar handelingen waarbij u hulp van een leerling kunt gebruiken, zoals een veter die in de knoop zit, een pot waarvan u de deksel niet open krijgt, een rits die niet open gaat, of iets van een hoge plank moeten pakken.

De leerlingen zitten in de kring.
Laat merken dat u iets doet wat u niet alleen lukt en vraag een leerling om hulp. Bedank hem met een opsteker, als het samen wel is gelukt.
Neem nog een situatie waarin een andere leerling u kan helpen. Bedank ook deze leerling:
Fijn dat je even **helpt***!*
Het is fijn om elkaar te helpen. Samen kunnen we meer!
Haal Aap erbij. *Aap jij kunt vast ook goed helpen!*
Aap reageert enthousiast: *Ja leuk!*
Laat nu een illustratie zien van een taak die u heeft uitgekozen, bijvoorbeeld de taak De kast opruimen. *Kijk Aap,* **wil je helpen?***'*
Loop met Aap naar een kast dichtbij de kring. Laat Aap het fout voordoen. Hij maakt er juist een rommeltje van.
Nee Aap, zo gaat dat niet! Vraag aan de leerlingen wie Aap wil helpen. Gebruik de hulpzin Wil je helpen? (Afhankelijk van het niveau van uw groep doet u het eerst zelf voor. U loopt naar de kast en ordent de materialen of boeken). Geef een opsteker voor het helpen. Gebruik hierbij de hulpzin: **jij doet de taak**. Goed zo!

Laat de volgende taak zien. Aap doet de taak weer fout voor. Vraag een leerling te helpen. Geef een opsteker als hij de taak goed heeft uitgevoerd.
Dit doet u met alle taken. Laat Aap de leerlingen bedanken voor hun hulp.
Vat samen: *Dit zijn de taken in onze groep. Deze taken kunnen we samen doen.*

Vervolgens legt u de illustraties op de plekken waar de taken uitgevoerd moet worden.
Aap welke taak wil jij graag doen? Laat Aap diep nadenken.
Vraag de leerlingen te bedenken welke taak zij willen uitvoeren.
Laat Aap blij naar een illustratie lopen van een taak.
Nodig nu de leerlingen ook uit bij een illustratie te gaan staan. *Ga bij een* **taak** *staan die jij graag wilt doen.* Er kunnen meerdere leerlingen bij een taak gaan staan.
Vraag ze terug te komen en de illustratie mee te nemen naar de kring.
Laat het takenbord zien en hang de illustraties op.
Deel de naamkaartjes (of knijpers) uit en laat ieder kind zijn naam bij de taak hangen die hij gekozen heeft. Zorg in overleg met de leerlingen dat alle leerlingen verdeeld zijn over de taken.
Bedank Aap voor zijn hulp en misschien wil hij zijn naam ook bij een taak? Dan kan het kind dat die taak al heeft gekozen hem erbij helpen!

Vat samen: *In onze klas hebben we taken. Iedereen doet iets (wijs naar het takenbord). Zo is de klas opgeruimd en netjes.*

Helpende Handjes

Een andere manier om leerlingen te laten meehelpen in de klas is het instellen van ‘Helpende Handjes’. U kunt iedere dag twee leerlingen vragen de ‘Helpende handjes’ te zijn. U kunt ze natuurlijk ook een andere naam geven. Deze leerlingen mogen helpen bij specifieke klusjes en hebben als het ware een paar privileges, zoals naast de juf zitten. Het is helpend om deze ‘Helpende handjes’ vaste taken te geven die elke dag terugkomen. De leerlingen weten op deze manier precies wat er van hen verwacht wordt. U kunt ook voor deze taken een takenbord maken waarop de taken zichtbaar zijn. Hierbij hangt u aan het begin van de dag de foto’s van de leerlingen die ‘Helpende handjes’ zijn. Als de taak is uitgevoerd kan het plaatje van de taak worden omgedraaid tot alle taken voor het dagdeel gedaan zijn. Laat het beheer van dit takenbord zoveel mogelijk in handen van de ‘Helpende Handjes’.
Realiseert u zich dat er misschien leerlingen zijn die nog weinig tot handelen komen en alleen maar genieten van het exclusieve plekje zo dichtbij de juf.

Voorbeelden van taken of privileges voor ‘Helpende handjes’:
- Naast u zitten
- Als eerste mogen kiezen tijdens een vrij speelmoment
- Vooraan in de rij staan
- De deur open doen
- De prullenbak in de kring zetten bij het eten en drinken.
- Materiaal uitdelen
- Aap ophalen en in de kring brengen bij een activiteit van Vreedzaam
- De plaatjes van de taken van de helpende Handjes omdraaien als ze uitgevoerd zijn.

Leerkrachtgedrag

- Besteed regelmatig aandacht aan het uitvoeren van de taken.
- Maak de taakverdeling regelmatig onderwerp van gesprek.
- Benoem hierin naar leerlingen hoe u ziet dat er wordt samen gewerkt.
- Geef opstekers en laat leerlingen elkaar opstekers geven over hoe de taken zijn uitgevoerd.

- Laat de taken rouleren na een periode, zodat leerlingen ook andere taken leren uitvoeren. Afwisseling maakt dat leerlingen betrokken blijven. Doe dit niet te snel, leerlingen moeten ook even de kans krijgen te groeien in hun taak.
- Help leerlingen de hulpzinnen te gebruiken en gebruik ze regelmatig zelf.
- Laat ouders het takenbord zien met de taken waarbij leerlingen in de klas helpen. Het geeft de ouders een beeld van de manier waarop hun kind een steentje bijdraagt aan de klas. Vertel daarbij waarom we dit doen: Kinderen hebben het nodig om nodig te zijn, vinden het fijn om te helpen, leren dat ze er toe doen.